

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย ๕ จังหวัด ตั้งอยู่ชายฝั่งทะเลอันดามัน ด้านมหาสมุทรอินเดีย คือ ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง มีศักยภาพโดดเด่นในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลระดับนานาชาติ มีจุดขายทางการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ คือ หาดทราย ชายทะเล หมู่เกาะ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เช่น ดำน้ำ ปีนผา อีกทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก มีมนต์เสน่ห์ของความเป็น “Andaman Paradise หรือ มรกตเมืองใต้” โดยจังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางที่เปรียบเสมือน “ไข่มุกอันดามัน” และมีแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติ เช่น เกาะพีพี หมู่เกาะสิมิลัน หมู่เกาะสุรินทร์ เป็นต้น อีกทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งนิเวศน์ป่าชายเลน และนิเวศน์ธรรมชาติป่าเขาในจังหวัดพังงา-กระบี่-ตรัง และแหล่งน้ำแร่ธรรมชาติในจังหวัดระนองที่เป็นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสปา มีบริการพื้นฐานสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลชั้นนำของโลก (World Class) ที่สำคัญ คือ สนามบินนานาชาติ ๒ แห่ง ที่กระบี่และภูเก็ต มีท่าเทียบเรือระหว่างประเทศและท่าจอดเรือยอร์ชที่มีความสะดวกและทันสมัยที่ภูเก็ต มีสถาบันการศึกษาที่มีหลักสูตรการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นการเฉพาะ

นอกเหนือจากการยกระดับขีดความสามารถของการท่องเที่ยวเชิงรุกในรูปแบบเดิมนั้น ทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรม หรือภาคธุรกิจดังกล่าวจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน กล่าวคือ การสร้างสมดุลระหว่าง การสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น พร้อมรักษาความสวยงาม และความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ ไว้ในเวลาเดียวกัน ดังนั้น การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันจึงต้องบูรณาการทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และความต้องการของประชาสังคม ท้องถิ่น และชุมชนเข้าอย่างเป็นเอกภาพเพื่อประโยชน์สูงสุดในพื้นที่ โดยมุ่งเป้าสู่การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลก บนพื้นฐานของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และส่งเสริมพืชเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน

▶ บทบาทการพัฒนา

๑. เป็นฐานการท่องเที่ยวทางทะเลชั้นนำระดับโลก

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงระดับโลก โดยเฉพาะภูเก็ต เกาะลันตา เกาะพีพี และเกาะลิดงี จึงต้องรักษาความมีชื่อเสียง และเพิ่มมนต์เสน่ห์ด้วยการเพิ่มกิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ เช่น MICE และ Marina ที่ภูเก็ต โดยคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์อันดามันและรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อเสริมบทบาทสู่การเป็นเมืองท่องเที่ยวชั้นนำของโลก ประกอบกับให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มสนใจการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (Special Interest Tourism) เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) การท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Spiritual Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ (MICE) เป็นต้น รูปแบบการท่องเที่ยวดังกล่าวมีแนวโน้มขยายตัวเนื่องจากนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มต้องการที่จะเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ที่แตกต่างในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง ต้องการสัมผัสธรรมชาติที่บริสุทธิ์ กิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เลือกรักแรมในโรงแรมที่มีเอกลักษณ์ ซึ่งประเทศไทยมีความพร้อมของทรัพยากรพื้นฐานสำหรับการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ

๒. เป็นฐานการผลิตยางพาราและปาล์มน้ำมันครบวงจร

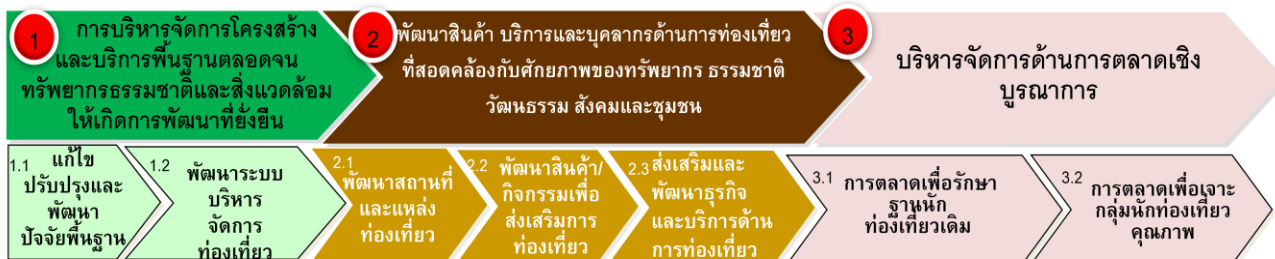
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีผลผลิตยางพาราและผลผลิตปาล์มน้ำมันในสัดส่วนที่สูง จึงควรพัฒนาแบบครบวงจรเพื่อเป็นศูนย์กลางการผลิตปาล์มน้ำมันของประเทศ

๓. เป็นฐานการผลิตอาหารทะเลแปรรูป

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีความได้เปรียบด้านทรัพยากรและทักษะอาชีพด้านการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ประกอบกับผู้ผลิตอาหารทะเลแปรรูปมีศักยภาพและได้รับการยอมรับจากประเทศผู้นำเข้าสินค้าอาหารทะเล

๔. กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

กรอบในการดำเนินงานพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันเพื่อสนับสนุนเป้าหมาย “*การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลก บนพื้นฐานของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติภาคการเกษตรและความเข้มแข็งของชุมชน*” ในครั้งนี้นั้น สามารถสรุปภาพรวมได้ตามแผนภาพด้านล่างนี้

แตกต่างจากกรอบในการดำเนินงานสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ในรูปแบบโครงสร้างสถาปัตยกรรมในปีที่ผ่านมา การทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันในครั้งนี้พบว่าเมื่อโครงสร้างสถาปัตยกรรมอันเป็นรากฐานของการเปลี่ยนแปลงทิศทางการพัฒนาในระยะเวลาที่ผ่านมา มีเสถียรภาพเพียงพอต่อการต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดแล้วนั้น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการสร้างสมดุลให้แก่ภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาคการเกษตร (การเพาะปลูก การป่าไม้ และการประมง) ภาคอุตสาหกรรม รวมถึงภาคการค้าในพื้นที่เพื่อป้องกันปัญหาการกระจุกตัวของงบประมาณ และส่งเสริมให้กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันเติบโตเป็นผู้นำทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้อย่างมั่นคง การดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันต้องดำเนินการควบคู่ไปพร้อมกัน โดยการกำหนดกรอบของยุทธศาสตร์ในการดำเนินการ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการโครงสร้างและบริการพื้นฐานตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการโครงสร้าง และบริการพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นการแก้ไขจุดอ่อน หรือประเด็นอุปสรรคที่มีอยู่เดิมในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ทั้งในส่วนของการเชื่อมต่อบริการคมนาคมขนส่ง ความพร้อมด้านสาธารณูปโภค และการส่งเสริมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนให้ความสำคัญกับการดำเนินงานแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การจัดมลพิษด้านต่างๆ และการส่งเสริมการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานโดยทั่วไป

๒. ยุทธศาสตร์พัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับศักยภาพของ ภาคการเกษตร วิชากิจชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และสังคม

เพื่อเป็นการยกระดับขีดความสามารถด้านสินค้า และบริการของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ เพื่อสร้างรายได้ ต่อยอดกับภาคธุรกิจการเกษตร การประมง เชื่อมโยงกับภาคบริการ พร้อมสนับสนุนการสร้างกิจกรรมใหม่ๆ ที่จะมีส่วนช่วยขยายระยะเวลาการพำนักในสถานที่ต่างๆ ในกลุ่มจังหวัดฯ และรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

๓. ยุทธศาสตร์บริหารจัดการด้านการตลาดเชิงบูรณาการ

เพื่อเป็นการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาด โดยอาศัยการเชื่อมโยงช่องทางการตลาดแบบครบวงจร เพื่อรักษานักท่องเที่ยวเดิม และเพื่อเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ

▶ วิสัยทัศน์ (Vision)

**“เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลก
บนพื้นฐานของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติภาคการเกษตรและความเข้มแข็งของชุมชน”**

▶ พันธกิจ (Mission)

๑. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวรวมถึงมาตรฐานการให้บริการการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล
๒. พัฒนาโครงข่ายคมนาคมเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวและภาคการเกษตรและเครือข่ายกับต่างประเทศ
๓. สร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๔. สร้างเศรษฐกิจให้สมดุลเพื่อยกระดับความเป็นอยู่และมาตรฐานคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ชุมชน และท้องถิ่น
๕. ฟื้นฟู ดูแลและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

▶ เป้าประสงค์ (Objectives)

๑. การบรรลุตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ตามที่กำหนดไว้
๒. การเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว สินค้าทางการท่องเที่ยว และภาคการเกษตรของกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน
๓. การเพิ่มคุณภาพด้านการจัดการท่องเที่ยว สินค้าและบริการของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน
๔. การสร้างมูลค่าเพิ่มของแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการที่มีศักยภาพ
๕. การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพอย่างยั่งยืน คงสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคมที่ดี โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

▶ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย (KPI)

ตัวชี้วัด	เป้าหมายปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖ (ร้อยละ)
ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว	๑๕
ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	๖๐
ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเครือข่ายการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน	๑๐
ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตรตามแนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของกลุ่ม	๑๐
ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ที่ได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	๑๐
ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	๑๐

▶ ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโครงสร้างและบริการพื้นฐาน ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลยุทธ์

๑.๑ แก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรธรรมชาติ

- (๑) สนับสนุนการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันให้มีปัจจัยพื้นฐานและสังคมที่สงบสุข
- (๒) เร่งสร้างระบบเฝ้าระวัง จัดการวิกฤติ และบริหารความเสี่ยงแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน เช่น ความขัดแย้ง ภัยธรรมชาติ การรุกล้ำที่ดิน และโรคระบาด
- (๓) เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านระบบการคมนาคมขนส่งสำหรับการท่องเที่ยว
- (๔) เร่งสร้างความเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน
- (๕) เร่งสร้างการตระหนักรู้และความรับผิดชอบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและชุมชน
- (๖) สนับสนุนและพัฒนาการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะจากพืชพลังงาน(ปาล์มน้ำมัน) ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจของกลุ่ม

๑.๒ พัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว

- (๑) พัฒนามาตรฐานด้านการท่องเที่ยวอันดามันโดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- (๒) เร่งสร้างมาตรการการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานตามความสามารถทางการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว เช่น การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการพื้นที่ตามวัตถุประสงค์ (Tourism Zoning)
- (๓) เร่งพัฒนาศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถวางแผนการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและเศรษฐกิจที่วางอยู่บนฐานทรัพยากรและภูมิปัญญาอันดามัน
- (๔) เร่งพัฒนาคุณภาพบุคลากรให้มีมาตรฐานภายใต้ความร่วมมือของสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อตอบสนองต่อการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและเศรษฐกิจในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- (๕) พัฒนาศักยภาพสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ยุทธศาสตร์การพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับ ศักยภาพของภาคการเกษตร วิสาหกิจชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และสังคม

กลยุทธ์

๒.๑ พัฒนาสถานที่และแหล่งท่องเที่ยว

- (๑) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ธรรมชาติและเกษตร

๒.๒ พัฒนาสินค้า/กิจกรรม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

- (๑) จัดกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงกับศักยภาพภาคเกษตรกรรมที่เป็นอีกหนึ่งสาขาทางเศรษฐกิจที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด
- (๒) พัฒนาสินค้า บริการ และของที่ระลึกที่สะท้อนความเป็นอันดามันให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรฐานคุณภาพอาหารเพื่อตอบสนองต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

๒.๓ ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว

(๑) เร่งสร้างเครือข่ายและโอกาสทางธุรกิจในกลุ่มอันดามัน เพื่อสนับสนุนการค้าและการลงทุนด้านการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การบริหารจัดการด้านการตลาดเชิงบูรณาการ

กลยุทธ์

๓.๑ การตลาดเพื่อรักษานักท่องเที่ยวเดิม

- (๑) สนับสนุนการสร้างกลยุทธ์ทางการตลาดเชิงบูรณาการเพื่อรักษานักท่องเที่ยวเดิม
- (๒) สนับสนุนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

๓.๒ การตลาดเพื่อเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ

- (๑) พัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดเชิงบูรณาการที่สามารถเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศใหม่ (Emerging Market)